

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU EKOLOŠKE UDRUGE „KRKA“ KNIN ZA 2012.g.

1. Ekološko informativni centar Knin

Eko-info Centar je zamišljen kao informacijsko-savjetodavni i servisni centar za manje sredine kao što je Knin u kojem će nezaposleni dobiti priliku za iskorištavanje novih mogućnosti za zapošljavanje, napredak i razvoj, te će poboljšati uvijete za razvoj pojedinca i zajednice.

U prostorijama smo otvorili **Ekološko-informativni centar** sa brojnim aktivnostima. Prema strateškom planu udruge planiramo održavati radionice važne za očuvanje okoliša i tradicije: radionice kompostiranja, radionice o odvojenom prikupljanju otpada, radionice starih zanata (izrada bačvi, bukara, predmeti od gline...) radionice cvjećarstva. Osim toga u prostorijama ćemo održati Festival Ruralne Kulture, FRK 7. Kako je naša udruga sa projekata dobila opremu: kajake, kanue, bicikle ... planiramo organizirati razne sportske aktivnosti. Održavati ćemo i kreativne ekološke radionice za djecu, likovne kolonije, izložbe suvenira i fotografija humanitarne koncerte,....

Projekt je tijekom 2012.g. financirao Hrvatski zavod za Zapošljavanje.

Tijekom 2012 g. osmišljeni su Zeleni izleti u svrhu samofinanciranja udruge te su ponude poslane raznim agencijama, školama, turističkim zajednicama u RH.

Iz ponude:

„Ponuda za jednodnevne školske izlete u Kninu (od 1- 8 razreda), trajanje posjeta ukupno cca 4 h

Ako želite učenicima iz Vaših sredina omogućiti zanimljive i korisne izlete, ako volite prirodni okoliš te ako Vam se naša ponuda čini zanimljiva organizirajte posjet gradu Kninu koji bi sadržavao:

1. **Posjet Ekološko informativnom centru na rijeci Krki** – posjet bi sadržavao: ekološke radionice , sportski sadržaji (vožnja bicikli, vožnja kayaka, kanua na rijeci Krki, korištenje trampolina) te upoznavanje djece sa prirodnim i kulturno povijesnim vrijednostima grada Knina i okolice kroz koji će se djeca upoznati sa starim, zaboravljenim predmetima (stare pegle, ormari, peke.....) u malom eko-etno kutku koji se nalazi u sklopu Ekološko-informativnog centra
2. **Ručak – Caffè bar Akvarij Knin** – ispred kojeg se nalazi dječije igralište
3. **Posjet Udruzi za terapijsko i rekreacijsko jahanje "Grabarije-Knin"**

2. Ne bacajmo smeće kuda voda teče

Projekt su tijekom 2012.g. financirali: Hrvatske vode, Grad Knin, Šibensko-kninska županija

Projektom: „Ne bacajmo smeće kuda voda teče“, Ekološka udruga “Krka” Knin u partnerstvu sa Komunalnim poduzećem d.o.o. doprinosi rješavanju gorećeg problema zaštite okoliša, zaštiti izvora i tokova rijeka, na širem području grada Knina te podizanju svijesti mladih o važnosti zaštite okoliša tj. zaštiti od štetnog djelovanja na vode kao i zaštiti voda od onečišćenja. Putem ekoloških radionica, akcija čišćenja, tiskanjem promotivnih, edukativnih brošura, edukacije mladih, usluge Zeleni telefon, promocija upotrebe platnenih vrećica, izložbe fotografija, promoviramo i doprinosimo važnost očuvanja rijeka , potičemo građane grada Knina na savjesniji odnos prema vodama, i njihovo aktivnije sudjelovanje u zaštiti okoliša i rijeka , sukladno Hrvatskom i EU zakonodavstvu.

3. Novi izazovi zajedničkom zagovaranju za održivu prostornu politiku

Kroz projekt koje provode udruge: Zelena Istra, Pravo na grad, KINOOKUS Dubrovnik, Filmaktiv i Ekološka udruga "Krka" Knin putem zajedničkog rada i povezivanja na javnim zagovaračkim aktivnostima vezanim za lokalnu i nacionalnu prostornu politiku ojačati glas civilnog društva u obrani javnih i zajedničkih prostornih resursa. Projekt je financirala Nacionalna Zaklada za razvoj civilnoga društva.

Udruga „Krka“ je u sklopu projekta organizirala Okrugli stol na temu: „Golf igrališta u Šibensko-kninskoj županiji“.

Tijekom provedbe ovog projekta i projekta Zajedničkim zagovaranjem do održivog lokalnog prostornog razvoja (realizira se tijekom 2011 godine), djelomično i zahvaljujući projektnim aktivnostima, promijenio se kontekst vezan za golf igrališta, ali i za cjelokupnu politiku prema prostoru u Republici Hrvatskoj. Ukinut je sporni Zakon o golfu.

Prijedlog izmjena i dopuna (III) Prostornog plana Šibensko-kninske županije, djelomično je prihvatio primjedbe udruge na način da je brisan golf na poluotoku Oštrici, a u Zblaću je smanjen obuhvat i nisu predviđeni smještajni kapaciteti.

4. MI MALI želimo se igrati vani

Projektom „**Mi MALI želimo se igrati vani,**“ smo putem ekoloških radionica, akcija čišćenja okoliša vrtića, akcija sadnje cvijeća oko vrtića, akcija prikupljanja papira i starih baterija osvijestili djecu o važnosti očuvanja okoliša i odvojenog prikupljanja otpada te stvorili dodatne rekreativne sadržaje za djecu putem nabavke opreme za uređenje dječjeg igrališta u dvorištu vrtića. Kroz aktivnosti projekta djeci se pružila prilika da što više borave u prirodi, na otvorenom. Uređenje dječjeg igrališta financirala je Humanitarna udruga „RTL pomaže djeci“.

5. Kompostiranje za poljoprivrednike

Ciljevi projekta:

1. Ojačati svijest i ulogu poljoprivrednika i zajednice u očuvanju i rješavanju problema okoliša
2. Potaknuti poljoprivrednike da djeluju na uspostavljanje prirodnog kružnog toka tvari u prirodi, kompostiranje, odnosno korisno zbrinjavanje otpada.
3. Medijski eksponirati važnost zaštite okoliša, odnosno razvrstavanja korisnog biootpada i njegovog odlaganja u odgovarajuće spremnike
4. Smanjenju volumena otpada i rasterećenju odlagališta
5. Smanjenju onečišćenja tla, vode i zraka
6. Povećanju kakvoće tla, okoliša

Aktivnosti projekta:

1. Organiziranje ekološko-edukativnih radionica o kompostiranju (3 radionice za cca 50 poljoprivrednika)
2. Nabavka i podjela „kompostara „ za poljoprivrednike
3. Tiskanje promotivnih, edukativnih brošura i malih priručnika o kompostiranju
4. Edukacija poljoprivrednika o kompostiranju putem kompost telefona, rada sa strankama u uredu te posjeta na terenu
5. Medijska promocija projekta

Projekt je tijekom 2012.g. financirala Šibensko–kninska županija

6. Zeleni telefon

Najvažniji projekt koji udruga kontinuirano provodi je djelovanje Zelenog telefona za područje Šibensko-kninske županije koje je udruga preuzela od Eko Zadar s kojim potičemo partnersko rješavanje problema zaštite okoliša. Djelovanje Zelenog telefona utjecalo je također na pozitivni „image“ udruge ne samo u Gradu Kninu nego i u Šibensko-kninskoj županiji.

Zeleni telefon (ZT) utemeljen je početkom 1992. godine, kako bi se promicalo i olakšalo sudjelovanje javnosti u rješavanju lokalnih problema u okolišu. Glavna aktivnost ZT-a je primanje dojava građana o problemima vezanim uz okoliš iz njihovog susjedstva te rješavanje tih problema.

Princip rada Zelenog telefona je sljedeći: građani prijavljuju ekološke incidente na jedinstveni telefonski broj 062 123 456, za područje cijele Hrvatske, a operateri Zelenog telefona pokušavaju riješiti određeni problem koristeći različite kanale i metode, uglavnom suradnjom s lokalnim vlastima, uredima i servisima. Udruga „Krka“ zadužena je za pokrivanje Šibensko-kninske županije.

Tijekom 2013.g. planiramo nastaviti i proširiti djelovanje. U privitku ovom izvještaju je izvještaj o radu Zelenog telefona za 2012.

Projekt su tijekom 2012.g. financirali Šibensko-kninska županija i Grad Knin.

Ciljevi projekta:

- pomoć ili posredovanje građanima u rješavanju prijavljenih slučajeva
- upoznavanje građana s radom i ingerencijama nadležnih institucija
- rješavanje problema u okolišu
- ojačati svijest i ulogu građana i zajednice, prvenstveno mladih ljudi, u rješavanju problema okoliša
- uspostaviti bolje sudjelovanje javnosti u rješavanju i odlučivanju u zaštiti okoliša
- kontrola rada nadležnih službi za zaštitu okoliša državne i lokalne uprave
- poticanje suradnje civilnog i državnog sektora
- medijski eksponirati problematiku zaštite okoliša

Aktivnosti projekta u 2012:

1. svakodnevna dežurstva radnim danima (na kontakt mobitele udruge za krizne situacije i vikendom) i zaprimanje prijava
2. obilaženje terena (prema prijavi)
3. rješavanje prijavljenih slučajeva, slanje prijava nadležnim institucijama
4. stvaranje prepoznatljivosti servisa Zelenog telefona kroz medije

Dosadašnji rezultati projekta:

Udruga je pokrenula inicijativu « Dosta nam je mina za vodu smo iz špina » radi ugroženosti podzemnih/izvorskih voda unutar zona sanitarne zaštite *Šimića vrela* kod Knina uništavanjem eksplozivnih sredstava na platou *Suhopolja* pored Knina.

Problem je riješen te kontinuirano obilazimo teren radi bojazni da se uništavanje ne nastavi.

IZVJEŠĆE O RADU ZELENOG TELEFONA ZA ŠIBENSKO- KNINSKU ŽUPANIJU 2012 g.

U 2012.g. Ekološka udruga „Krka“ Knin za područje Šibensko-kninske Županije obradila je ukupno 165 prijava. Kratak pregled je u tablici prijava. Najveći broj prijava se odnosio, kao i prethodnih godina, na ilegalne deponije smeća, onečišćenje voda, ali ove godine se povećao broj prijava vezano za gradnju.

Dio poziva je u fazi rješavanja.

Riješili smo odmah 25 prijava, a za ostalo još nemamo povratnih informacija.

Riješene prijave odnose se na sanaciju manjih ilegalnih deponija smeća, koje smo riješili zahvaljujući dobroj suradnji s kninskim Komunalnim poduzećem i Gradom Kninom.

Za ovo razdoblje bi izdvojili slučaj „provođenja IPA projekta“, ali bi napomenuli da je rad Zelenog telefona u Šibensko-kninskoj županiji imao veliku korist jer je riješeno dosta slučajeva, ali se pojavio i „strah“ potencijalnih zagađivača. Velika je potreba za boljom promocijom među građanima Zelenog telefona pa su stoga u udruzi pisani projekti za proširenje i promociju rada Zelenog telefona za 2013.g.

Opis slučaja

Putem **Zelenog telefona** zaprimili smo **rekordan broj prijava** građana Knina o **devastaciji najstarije prometne ceste** (Ul. Kraljice Jelene; makadamski granit građen u vrijeme Napoleona) **u najužem centru Knina**.

Naime, rekonstrukcija navedene ulice predstavlja predradnju za provođenje IPA PROJEKTA : projekt poboljšanja vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava sa uređajem za pročišćavanje otpadnih voda za grad Knin.

Osim navedenog, građani Knina nas obavještavaju **o nizu bespravniha odlagališta građevinskog otpada u Kninu** (1. blizu izvora Krke kod ribnjaka na cesti D1 put Splita s lijeve strane; 2. kod trgovačkog centra Billa u Kninu; 3. obilazna cesta uz nasip rijeke Krke s desne strane, te mnoge druge). Prema dojavama građana, na deponije se dovoze kamioni građevinskog i komunalnog otpada od zgrada i cesti koje se obnavljaju u Kninu.

Udruga „Krka“ se poziva na Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom **(NN 038/2008): Članak 5. Stavak (1) „Građevni otpad ne smije se odložiti na mjestu nastanka kao niti na lokacijama koje nisu za to predviđene“**

Lokacije na kojima je otpad odložen nisu za to predviđene, pa se pitamo na temelju kojeg zakona ili pravilnika je Grad Knin izdao dozvole?

U Kninu ne postoji predviđena deponija za građevinski otpad, ali napominjemo da bi svaka ozbiljnija tvrtka koja radi poslove za ministarstva i gradske uprave, a kamoli EU-IPA projekte, trebala u projektima obnove zgrada i cesti predvidjeti i odvoz građevinskog otpada.

Također bi istaknuli problem ne poštivanja zakonskih odredbi gradova i općina a vezano za sustav odvojenog prikupljanja otpada, pogotovo za gore navedeni problem građevinskog otpada jer prema zakonu, gradovi i općine moraju pronaći valjanu lokaciju budućeg odlagališta građevinskog otpada, a u Šibensko-kninskoj županiji ne postoji niti jedna lokacija. Drugi problem je sklonište za životinje koje su gradovi i općine također dužni prema Zakonu izgraditi, a npr. u Kninu ne postoji, pa imamo velik problem pasa lutilica koji predstavljaju opasnost.

7. Zeleni otoci Knina

Tijekom 2007.g. započela je implementacija projekta Zeleni otoci Knina, koji Ekološka udruga "Krka" Knin provodi u partnerstvu sa Komunalnim poduzećem d.o.o. Knin. Projektom doprinosimo rješavanju gorećeg problema zaštite okoliša, otpada, na području Grada Knina te podizanju svijesti mladih o važnosti zaštite okoliša i gospodarenja otpadom.

Ciljevi I rezultati:

Opći cilj: Razvijanje i provođenje aktivnosti koje doprinose rješavanju problema zaštite okoliša, i podizanje svijesti mladih na kninskom području u skladu sa EU zakonima.
Specifični ciljevi: Podići svijest kod mladih o važnosti zaštite okoliša i gospodarenja otpadom, osigurati organizirano prikupljanje korisnog otpada u Kninu.

U 2007.g. započeli smo sa prvom fazom, odvojeno prikupljanje papira, dijeljenjem kartonskih kutija po institucijama, postavljanjem plavih kontejnera „samo za Papir“, tiskanjem informativno-edukativnih brošura.

Tijekom prošlih godina te i u 2011. radili smo na edukaciji djece u vrtiću „Cvrčak“ u Kninu i Osnovnoj školi I u Kninu kroz edukativne radionice, akcije čišćenja, postavljanje spremnika za baterije, tiskanje edukativnih brošura o odvojenom prikupljanju otpada i medijskim prezentiranjem ovih aktivnosti.

Tijekom 2013. godine planiramo iste aktivnosti provesti u Osnovnoj školi II i tako uspješno završiti sve gore navedena aktivnosti ali planiramo i nastaviti s projektom kompostiranja u gradu Kninu.

Do sada postignuti rezultati:

- Unijapapir d.d. je Komunalnom poduzeću d.o.o. Knin donirala 8 kontejnera (zvona) za odvojeno prikupljanje otpada, dok je UNDP Ekološkoj udruzi donirao još 4 kontejnera (zvona) za papir, te su postavljeni na predviđene lokacije na javnim površinama i u dvorištima škola;
- U dvorištu Komunalnog poduzeća je postavljen presokontejner za stari papir u koji se dovozi stari papir iz većine trgovačkih objekata, a kontinuirano se pregovara i s drugim poslovnim subjektima, kako bi svi odvajali stari papir;
- U prostorije javnih ustanova, poduzeća, udruga i sl. postavljene su kartonske kutije za odvojeno prikupljanje papira koje se prazne jednom tjedno ili po pozivu (radnici Komunalnog poduzeće ih odvoze i prazne u presokontejner);
- Na deset lokacija u gradu Kninu postavljeni su spremnici za stare baterije koje zbrinjava tvrtka CIOS;
- Izrađeni su edukativno-promotivni materijali;
- U školama i vrtićima održane su radionice za odvojeno prikupljanje otpada;
- Ekološka udruga „Krka“ je u okviru svojih aktivnosti uvela „Zeleni telefon“ na koji građani mogu javiti sve što primijete u okolišu;
- Kontinuirano pod vodstvom Ekološke udruge, uz suradnju Komunalnog poduzeća i Turističke zajednice organiziraju se akcije čišćenja;
- Kontinuirano se saniraju manje divlje deponije uz pomoć Komunalnog poduzeća

8. Festival Ruralne Kulture, FRK 7

Kako je Ekološka udruga "Krka" Knin do sada organizirala šest Festivala Ruralne Kulture koji su izazvali veliko zanimanje javnosti, ali i podršku javnog, civilnog i poslovnog sektora organizirali smo FRK 7 kraj prostorija Eko-info Centra odnosno na rijeci Krki.

Ovaj festival poticajna je mjera za razvoj seoskog turizma, povećanje samozapošljavanja lokalnog stanovništva, unapređenje seoske proizvodnje i uslužnih djelatnosti, poticanje volonterizma te očuvanja prirodne i kulturne baštine.

Ciljevi projekta:

- očuvanje i promoviranje prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti Knina
- poticanje na turistički razvoj područja
- samozapošljavanje osoba koji žive u ruralnim područjima
- obogaćenje turističke ponude i pružanje dodatnih sadržaja turistima
- produženje turističke sezone

Rezultati projekta:

Ovim projektom postigli smo ciljeve odnosno promovirali smo prirodne i kulturno povijesne vrijednosti Grada Knina, koji ima idealne uvijete za razvoj seoskog turizma, koje postaju sve više prepoznatljive. Putem akcija čiscenja, turističkog obilaska mjesta, izlaganja proizvoda i usluga na štandovima, tematskih radionica, sportskih sadržaja i kulturnog programa, upoznali smo širu javnost o ljepotama i mogućnostima Knina, ali smo građane/ke Knina potakli na aktiviranje za turistički razvoj poručja te samozapošljavanje osoba iz ruralnih područja.

1. Tode Čolović, Nataša Knežević – izlagači koji od FRK-a 1 izlažu svoje proizvode registrirali su obrte
2. Izlagači su jako zadovoljni prodajom svojih proizvoda, ali i promocijom te razmjenom iskustava
3. Očišćen tok rijeke Krke
4. Povećan broj volontera udruge „Krka“
5. Brojni posjetitelji zadovoljni drugačijom turističkom ponudom grada Knina

Glavni sponzor festivala: Hrvatska turistička zajednica. Ostali donatori: Nacionalni park Krka, Grad Knin, Turistička zajednica Šibensko-kninske županije, Turistička Zajednica Grada Knina, Šibensko-kninska županija, Komunalno poduzeće Knin, Upravitelj d.o.o., Coca-Cola Hrvatska, Kraš prehrambena industrija d.d., Pučko otvoreno učilište Knin, Kredigs Karlovac, Dizajnerski obrt JOB&FUN, Caffè bar Upitnik, Caffè bar Akvarij, Pekarna „Gega“, Mesnica Grcić.